

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»

Кафедра менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування

УЗГОДЖУЮ

В.о. директора Навчально-наукового інституту «Європейська школа бізнесу»

Ю. Ремига
2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри
менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування

Н. Приймак
"04" 09 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти: магістр

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет».

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний менеджмент» розроблена на основі навчального плану №073мд/22-13, навчального плану №073мз/22-14, схваленого на засіданні Вченої ради Університету (протокол №4 від 26.05.2022р.).

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Професор кафедри менеджменту, фінансів
та бізнес-адміністрування,
кандидат економічних наук, доцент

Ю. Ремига

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування протокол № 7 від «07» вересня 2022 р.

В.о. завідувача кафедри менеджменту, фінансів
та бізнес-адміністрування

Н. Приймак

Гарант ОП

I. Боярко

Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний менеджмент» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Дано навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в області менеджменту.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	<u>Нормативна</u>	
Розділів – 2		Рік підготовки	
Змістових розділів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: ---		Семестр	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	1-й	1-й
		Лекції	
		32 год.	6 год.
		Практичні	
Тижневе навантаження: аудиторних – 3	Освітній рівень: Другий (магістерський) рівень	16 год.	4 год.
самостійної роботи		Самостійна робота	
студента – 4		72 год.	110 год.
		Вид контролю:	
		<u>іспит</u>	<u>іспит</u>

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань з теоретичних засад і технологій формування, розвитку та використання конкурентних переваг підприємства за рахунок здійснення бізнесу у різних країнах і відповідного використання економічних, соціальних, демографічних та інших особливостей цих країн та їх взаємодії.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Міжнародний менеджмент» базується на знаннях таких дисциплін «Стратегічний менеджмент», «Управління в умовах трансформацій і змін», «Міжнародна економіка», «Глобальна економіка», «Міжнародний маркетинг», «Транснаціональне бізнес-право».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета полягає у формуванні у студентів системи сучасних теоретичних знань і практичних навичок з управління діяльністю міжнародних корпорацій, здійснення в цих господарчих формуваннях

основних функцій менеджменту – планування, організації, управління персоналом, комунікації, мотивації, керівництва, контролю.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Міжнародний менеджмент» є:

- вивчення сучасних теоретичних основ і середовища міжнародного менеджменту;
- засвоєння технологій управління міжнародними корпораціями;
- засвоєння методів розв'язання ключових проблем розвитку за умов глобалізації;
- формування вмінь застосувати методи та інструментарій міжнародного менеджменту на українських підприємствах.

1.3. **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК8. Здатність спілкуватися іноземною мовою, працювати в міжнародному контексті, використовувати інформаційні та комунікаційні технології в бізнес-адмініструванні. ЗК 10. Набуття навичок гнучкого мислення.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів. СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації. СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію. СК11. Здатність обґрунтовувати комплекс адміністративно-управлінських рішень щодо формування, ефективного функціонування підприємства та розвитку як цілісної системи.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Програмні результати навчання	ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний, правовий інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.
--------------------------------------	---

	<p>ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.</p> <p>ПРН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.</p> <p>ПРН 14. Вміти проводити дослідницьку роботу та аргументувати власну точку зору.</p> <p>ПРН 15. Обґрунтовувати і застосовувати інвестиційні інструменти в управлінській діяльності.</p> <p>ПРН 16. Вміти управляти бізнесом в умовах нестабільного конкурентного бізнес-середовища.</p>
--	---

Після опанування дисципліни студент повинен

знати:

- визначення основних понять і складових міжнародного менеджменту;
- основні цілі, задачі та організаційно-економічні умови функціонування фірм у сфері міжнародного менеджменту;
- методи впровадження заходів менеджменту на зовнішньому ринку;
- принципи формування контролю та управління в міжнародних корпораціях;
- основи розробки концепції стратегічного планування у міжнародному менеджменті.

уміти:

- оцінити стан і тенденцій розвитку міжнародних корпорацій;
- описати та аналізувати середовища діяльності міжнародних компаній з урахуванням особливостей країн їх діяльності;
- враховувати особливості реалізації основних функцій менеджменту в практиці управління міжнародними корпораціями за умов багатонаціонального середовища;
- застосовувати сучасні методи та інструменти розв'язання міжнародними корпораціями ключових технологічних, фінансових, торговельних, інвестиційних проблем;
- розробити основні напрями підвищення рівня соціальної відповідальності міжнародних корпорацій;
- оцінити перспективи і обмеження у розвитку глобального менеджменту;
- використовувати сучасні інструменти міжнародного менеджменту в діяльності українських підприємств.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний менеджмент» відводиться 120 години 4 кредити ЄКТС.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДЛ 1

СЕРЕДОВИЩЕ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ. ФУНКЦІЇ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.

Тема 1. Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту.

Сутність та особливості міжнародного менеджменту. Періодизація розвитку міжнародного бізнесу. Глобалізація та інтернаціоналізація: сутність, мотиви, стратегії та проблеми розвитку в економіці України.

Тема 2. Середовище міжнародного менеджменту

Сутність, структура та особливості середовища міжнародного менеджменту. Політико-правове середовище і методи його аналізу. Економічне середовище і методи його аналізу в міжнародному менеджменті. Соціально-культурне та технологічне середовище міжнародного менеджменту.

Тема 3. Стратегічне планування в міжнародних корпораціях

Сутність і етапи розвитку стратегічного планування. Процес стратегічного планування: концептуальна модель. Сучасні стратегічні орієнтації транснаціональних корпорацій. Глобалізація ринків і глобалізація виробництва. Стратегії міжнародного бізнесу підприємства: типологія й порівняльна характеристика. Стратегічний аналіз середовища міжнародного бізнесу: особливості, методи і моделі.

Тема 4. Прийняття рішень у міжнародних корпораціях

Теоретичні основи прийняття управлінських рішень. Види управлінських рішень у міжнародному менеджменті та їх характеристика. Вплив національних культур на прийняття управлінських рішень. Світова продовольча проблема. Процес прийняття рішення у міжнародному менеджменті: методи й моделі. Міжнародні переговори. Особливості прийняття управлінських рішень у міжнародних корпораціях, що діють в Україні.

Тема 5. Організаційний розвиток міжнародних корпорацій

Сутність та загальна характеристика організаційної функції міжнародного менеджменту. Організаційні структури управління міжнародним бізнесом і їх характеристика. Еволюція організаційних структур: причини і форми. Організаційні форми виходу підприємства на зовнішні ринки. Інтегровані структури міжнародного бізнесу. Особливості організації міжнародних операцій ТНК в Україні.

Тема 6. Управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях.

Система управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях. Мотивація у міжнародному менеджменті. Мотиваційний механізм підтримки стратегії. Національна культура і мотиваційна діяльність у міжнародному менеджменті. Особливості управління людськими ресурсами в українських відділеннях міжнародних корпорацій.

Тема 7. Керування і комунікації в міжнародних корпораціях

Особливості керівництва в міжнародних корпораціях. Моделі лідерства в міжнародних корпораціях. Лідерство в міжнародному контексті. Міжнародні ділові комунікації. Комунікаційні бар'єри і підвищення ефективності міжнародних комунікацій. Особливості керівництва відділення міжнародних компаній в Україні.

Тема 8. Контроль і звітність міжнародних корпорацій

Сутність і роль контролю як функції міжнародного менеджменту. Основні системи контролю в міжнародних корпораціях. Види і форми контролю. Техніка контролю в міжнародних корпораціях. Особливості контролю в багато культурному середовищі. Фінансовий і управлінський звіти як відображення поточного стану менеджменту підприємства. Міжнародні системи та стандарти бухгалтерського обліку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 9. Технологічна характеристика міжнародних корпорацій

Особливості сучасного технологічного розвитку. Міжнародний ринок технологій. Стратегії технологічного розвитку підприємства: управління розробкою та реалізацією. Планування технологічної діяльності міжнародних корпорацій. Сучасні організаційні форми підвищення міжнародної технологічної конкурентоспроможності підприємств і формування передумов їх використання в Україні.

Тема 10. Фінансовий менеджмент міжнародних корпорацій

Валютно-фінансове середовище міжнародного менеджменту. Валютний курс: сутність, режими та чинники формування. Валютне регулювання: сутність, завдання та форми здійснення. Управління валютними ризиками. Міжнародна банківська діяльність. Особливості фінансового менеджменту відділень міжнародних корпорацій в Україні.

Тема 11. Торговельні операції міжнародних корпорацій

Сутність та основні види зовнішньоторговельних операцій. Особливості здійснення зовнішньоторговельних операцій на світовому ринку та в Україні.

Тема 12. Інвестиційні операції міжнародних корпорацій

Форми і принципи здійснення інвестиційної діяльності міжнародних корпорацій. Управління інвестиційною діяльністю міжнародних корпорацій.

Тема 13. Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій

Особливості етики в міжнародному бізнесі. Основні етичні концепції в міжнародному менеджменті. Соціальна відповідальність та екологічна діяльність міжнародних корпорацій.

Тема 14. Становлення глобального менеджменту

Суть та особливості глобалізації міжнародного менеджменту. Розвиток глобального менеджменту в міжнародному бізнесі.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин													
	усього	денна форма						усього	заочна форма					
		у тому числі							у тому числі	л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Змістовий розділ 1. Середовище та методологічні основи міжнародного менеджменту. Функції міжнародного менеджменту.														
Тема 1. Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту.	8	2	1	-	-	5	10	1	1	-	-	-	8	
Тема 2. Середовище міжнародного менеджменту	8	2	1	-	-	5	7	-	-	-	-	-	7	
Тема 3. Стратегічне планування в міжнародних корпораціях	8	2	1	-	-	5	8	1	-	-	-	-	7	
Тема 4. Прийняття рішень у міжнародних корпораціях	8	2	1	-	-	5	7	-	-	-	-	-	7	
Тема 5. Організаційний розвиток міжнародних корпорацій	8	2	1	-	-	5	7	-	-	-	-	-	7	
Тема 6. Управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях.	8	2	1	-	-	5	8	-	-	-	-	-	8	
Тема 7. Керування і комунікації в міжнародних корпораціях	8	2	1	-	-	5	7	-	-	-	-	-	7	
Тема 8. Контроль і звітність міжнародних корпорацій	12	4	2	-	-	6	13	1	1	-	-	-	11	
Разом за змістовим розділом 1	68	18	9	-	-	41	67	3	2	-	-	-	62	
Змістовий розділ 2. Ключові проблеми міжнародного менеджменту														
Тема 9. Технологічна характеристика міжнародних корпорацій	8	2	1	-	-	5	10	1	1	-	-	-	8	

Тема 10. Фінансовий менеджмент міжнародних корпорацій	8	2	1	-	-	5	8	1	-	-	-	-	7
Тема 11. Торговельні операції міжнародних корпорацій	8	2	1	-	-	5	7	-	-	-	-	-	7
Тема 12. Інвестиційні операції міжнародних корпорацій	8	2	1	-	-	5	7	-	-	-	-	-	7
Тема 13. Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій	8	2	1	-	-	5	9	-	-	-	-	-	9
Тема 14. Становлення глобального менеджменту	12	4	2	-	-	6	12	1	1	-	-	-	10
Разом за змістовим розділом 2	52	14	7	-	-	31	53	3	2	-	-	-	48
Усього годин	120	32	16	-	-	72	120	6	4	-	-	-	110

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту.	2
2.	Середовище міжнародного менеджменту	2
3.	Стратегічне планування в міжнародних корпораціях	2
4.	Прийняття рішень у міжнародних корпораціях	2
5.	Організаційний розвиток міжнародних корпорацій	2
6.	Управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях.	2
7.	Керування і комунікації в міжнародних корпораціях	2
8.	Контроль і звітність міжнародних корпорацій	4
9.	Технологічна характеристика міжнародних корпорацій	2
10.	Фінансовий менеджмент міжнародних корпорацій	2
11.	Торговельні операції міжнародних корпорацій	2
12.	Інвестиційні операції міжнародних корпорацій	2
13.	Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій	2
14.	Становлення глобального менеджменту	4
Разом:		32

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни семінарські заняття не передбачені.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту.	1
2.	Середовище міжнародного менеджменту	1
3.	Стратегічне планування в міжнародних корпораціях	1
4.	Прийняття рішень у міжнародних корпораціях	1
5.	Організаційний розвиток міжнародних корпорацій	1

6.	Управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях.	1
7.	Керування і комунікації в міжнародних корпораціях	1
8.	Контроль і звітність міжнародних корпорацій	2
9.	Технологічна характеристика міжнародних корпорацій	1
10.	Фінансовий менеджмент міжнародних корпорацій	1
11.	Торговельні операції міжнародних корпорацій	1
12.	Інвестиційні операції міжнародних корпорацій	1
13.	Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій	1
14.	Становлення глобального менеджменту	2
Разом:		16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту.	5
2.	Середовище міжнародного менеджменту	5
3.	Стратегічне планування в міжнародних корпораціях	5
4.	Прийняття рішень у міжнародних корпораціях	5
5.	Організаційний розвиток міжнародних корпорацій	5
6.	Управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях.	5
7.	Керування і комунікації в міжнародних корпораціях	5
8.	Контроль і звітність міжнародних корпорацій	6
9.	Технологічна характеристика міжнародних корпорацій	5
10.	Фінансовий менеджмент міжнародних корпорацій	5
11.	Торговельні операції міжнародних корпорацій	5
12.	Інвестиційні операції міжнародних корпорацій	5
13.	Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій	5
14.	Становлення глобального менеджменту	6
Разом:		72

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Розробка структурно-логічних схем до окремих питань дисципліни.
2. Робота з офіційними даними:
  - офіційні повідомлення у ЗМІ;
  - статистичні дані, тощо.
3. Підготовка оглядів періодичної і монографічної літератури з тем дисципліни.
4. Підготовка доповідей, рефератів та наукових статей за наведеною тематикою.

10. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота полягає в опрацюванні окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях:

1. Сутність міжнародного бізнесу, базові риси його як економічної категорії.
2. Національна і мультинаціональна моделі бізнесу, їхня подібність і відмінності.
3. Характерні риси глобалізації бізнесу.
4. Сутність і структура міжнародного менеджменту.
5. Основні функціональні завдання міжнародного менеджменту.
6. Характеристика зовнішнього середовища міжнародного бізнесу.
7. Економічний і правовий аналіз зовнішнього середовища в діяльності міжнародного менеджера.
8. Характеристика основних факторів, що сприяють корпоративній інтеграції в міжнародному бізнесі.
9. Форми міжнародної кооперації. Особливість багатонаціональної компанії як форми міжнародного бізнесу.
10. Цілі, реалізовані МНК за рахунок використання міжнародної мережі підрозділів.
11. Характеристика різних організаційних форм міжнародного банківського бізнесу.
12. Сутність міжнародного стратегічного альянсу (МСА), відмінність МСА від звичайного міжорганізаційного співробітництва.
13. Основні мотиви вступу організації в МСА. Вигоди і втрати, що виникають при утворенні альянсу.
14. Процес ухвалення рішення керівництвом МНК про вступ у стратегічний альянс із місцевою фірмою.
15. Поняття корпоративної стратегії.
16. Проблеми, що повинна вирішувати компанія в процесі інтернаціоналізації.
17. Причини, що приводять до інтернаціоналізації діяльності МНК.
18. Відмінності багатонаціональної конкуренції від глобальної.
19. Пріоритетні напрями в управлінні міжнародною конкурентоспроможністю фірми.
20. Сутність стратегічного планування в міжнародному менеджменті.
21. Принципи децентралізованого планування в міжнародній фірмі.
22. Характеристика й особливості цілей міжнародної фірми.
23. Сутність вимоги внутрішньої й зовнішньої несуперечності цілей.
24. Співвідношення між цілями, стратегією і структурою міжнародної компанії.
25. Основні види стратегічних рішень у міжнародному менеджменті, їх відмінності.
26. Специфіка дослідження галузі міжнародною фірмою.
27. Характеристика фінансових ресурсів розвитку міжнародної фірми.

28. Характеристика трудових ресурсів розвитку міжнародної фірми.
29. Вплив зовнішнього середовища на потенціал міжнародної фірми.
30. Фактори, що визначають репутацію міжнародної фірми.
31. Сучасні технології комунікацій у міжнародному менеджменті.
32. Технології ділових переговорів у міжнародному менеджменті.
33. Сутність аналізу стратегічних альтернатив діяльності фірми за рубежем.
34. Сутність аналізу стратегічних альтернатив діяльності міжнародної фірми в країні базування.
35. Завдання, які необхідно вирішити міжнародній фірмі при організації стратегічного планування.
36. Організаційна основа, на якій здійснюється стратегічне планування міжнародної фірми.
37. Подібності й відмінності в діяльності фінансового менеджера і міжнародного фінансового менеджера.
38. Особливості сучасного валюто-фінансового середовища.
39. Поняття “валютного ризику” і причини його появи.
40. Основні інструменти, використовувані фінансовим менеджером для хеджування валютного ризику.
41. Відмінності між ф'ючерсними й форвардними контрактами. Переваги й недоліки кожного з них.
42. Характеристика опціонного контракту. Переваги опціонів перед ф'ючерсами і форвардами.
43. Основні способи фінансування фірми, що здійснює зовнішньоекономічну діяльність.
44. Традиційні джерела короткострокового фінансування фірми, їх переваги й недоліки.
45. Нетрадиційні джерела фінансування експорту компаній.
46. Умови отримання, переваги й недоліки єврооблігаційних позик, іноземних кредитів і єврокредитів.
47. Визначення вартості для міжнародної фірми запозичення фінансових ресурсів за різними способами фінансування.
48. Основні джерела довгострокового фінансування фірми, що здійснює зовнішньоекономічну діяльність.
49. Критерії оцінки інвестиційних проектів, їх переваги й недоліки.
50. Поняття й основні принципи управління оборотним капіталом міжнародної компанії.
51. Види ризиків, з якими зіштовхується компанія, що здійснює зовнішньоекономічну діяльність.
52. Характеристика інструментів хеджування транзакційних валютних ризиків.
53. Стратегії, застосовувані міжнародним фінансовим менеджером при хеджуванні конкурентних ризиків.
54. Традиційні методи фінансування експорту, їх позитивні й негативні сторони.

55. Сутність факторингових і форфейтингових операцій з фінансування експорту.

56. Способи державного сприяння експорту.

57. Переваги лізингових операцій перед кредитуванням і орендою.

58. Характеристика основних видів лізингу, умови їхнього використання.

59. Способи фінансування імпорту, їх переваги й недоліки.

60. Характеристика видів зустрічної торгівлі, умови їх використання.

61. Місце і роль цінних паперів у міжнародному інвестиційному процесі.

62. Характеристика міжнародних інвестиційних товарів.

63. Міжнародні інвестиції у реальні активи й цінні папери.

64. Причини глобалізації інвестиційного процесу і deregулювання фінансових ринків.

65. Характеристика міжнародного ринку інвестицій.

66. Характеристика специфічних міжнародних інвестиційних ризиків.

67. Порівняльний аналіз різних схем колективного інвестування, їх основні економічні переваги.

68. Основні типи інвестиційних фондів, їх характерні відмітні риси.

69. Поняття технологічної політики в міжнародному менеджменті, її основні завдання.

70. Особливості розвитку сучасних технологій, їх місце в міжнародному бізнесі.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни «Міжнародний менеджмент» з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, набуття відповідної системи спеціальних знань з проблем розвитку та механізмів функціонування міжнародного менеджменту, засвоєнні знань щодо теоретичних положень та практичних зasad розвитку управління на міжнародному рівні використовуються:

- Інтерактивні лекції.
- Практичні заняття та індивідуальні домашні завдання дослідницького характеру з використанням комп'ютерних технологій.
- Самостійна робота з вивченням оприлюднених навчальних матеріалів в системі Moodle.

12. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Міжнародний менеджмент» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю:

- поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять;

- контроль виконання ІНДЗ та інших видів робіт;
- підсумковий контроль реалізується у вигляді іспиту.

Методи усного оцінювання: індивідуальне та фронтальне опитування, обговорення теоретичних питань, дискусії, доповіді; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; проведення контрольних робіт, написання наукових робіт; тестовий контроль: складання та розв'язування тестів.

13. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є **іспит**, який складається очно в період призначений деканатом або за індивідуальним графіком, який затверджується навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є тестування, робота над практичним завданням та співбесіда.

14. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Міжнародний менеджмент» здійснюється в балах відповідно до табл.14.1.

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 14.1
Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Міжнародний менеджмент»

Розділ I Поточне тестування та самостійна робота														Розділ II Підсумковий контроль	Всього
Змістовий розділ 1							Змістовий розділ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
-	5	5	5	5	5	5	-	5	5	5	5	5	5	40	100

*T1, T2, ..., T14 – теми заняття

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах:

- усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;
- перевірки правильності розв'язання практичних задач;
- експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі іспиту.

Критерій оцінювання знань під час іспиту

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на іспиті складає **40** балів (див. табл. 14.2).

Таблиця 14.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

- неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус **2** бали);
- неточності в назвах окремих економічних категорій та понять (мінус **4** бали).

Критерій оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється «**відмінно**», повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється «**добре**», якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:

– при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється «**задовільно**», якщо:

– відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

– одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;

– висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначенім при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;

– характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати іспиту оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на екзамені оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на іспит.

Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 14.3).

Таблиця 14.3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	
90-100	A	відмінно	зараховано	
82-89	B	добре		
74-81	C	задовільно		
66-73	D	незадовільно з можливістю повторного складання		
60-65	E			
30-59	FX	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з можливістю повторного складання	
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

15. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- робоча навчальна програма дисципліни;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни;
- перелік питань до іспиту, завдання для перевірки практичних навичок під час іспиту.

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова):

1. Міжнародний менеджмент: навчальний посібник / М.П. Бутко, І.М. Бутко. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 412 с.
2. Організаційно-економічні механізми розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств [Електронний ресурс] : монографія / Артеменко Л. П., Луценко І. С., Пермінова С. О., Пічугіна М. А., Чупріна М. О. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 320 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/30305>
3. Pichugina M. STRATEGY OF THE COMPANY BALANCED DEVELOPMENT// PROCEEDINGS OF THE 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE CONTEMPORARY ISSUES IN THEORY AND PRACTICE OF MANAGEMENT CITPM 2018. 2018. p.530-537; Url – <http://citpm.wz.pcz.pl/files/CITPM-2018.pdf>
4. Артеменко Л.П., Пічугіна М.А., Артеменко О.Т. Бенчмаркінг конкурентоспроможності фармпідприємств на європейському ринку// Економічний вісник НТУУ «КПІ». - №16. – 2019. – С. 152-161. <http://ev.fmm.kpi.ua/article/viewFile/181840/181718>
5. Luthans F., Doh J.P. International Management: Culture, Strategy, and Behavior. NY. McGraw-Hill/Irwin, NY - 2020, 674 p

Допоміжна:

1. Nuzhna Y., Pichugina M. Approaches to assessing the effectiveness of cooperation in the strategic alliances // ECONOMIC BULLETIN OF NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF UKRAINE "KYIV POLYTECHNIC INSTITUTE" – № 15 (2018). Access: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/135692/132547> 17. A new and better way to lead: lessons from the COVID-19 crisis. URL: <https://www.paconsulting.com/insights/a-new-and-better-way-to-lead-lessons-from-the-covid-19-crisis/>

2. Charles W.L. Hill, G. Tomas M. Hult International business competing in the global marketplace. - Charles W.L. Hill, 2019. - 731р.
3. Череп А. В. Стратегічне планування і управління : навч. посіб. / А.В.Череп, А. В. Сучков. – К. : Кондор, 2011. – 334 с.
4. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносин: навч. посіб. / І.Т.Муковський, А.Г.Міщенко, М.М.Шевченко. – К.: Кондор, 2012. – 224 с.
5. Черваньов Д. Менеджмент: Терміни, тексти, вправи, завдання. Навчальні конкретні ситуації (кейси). Проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт : підручник. / Д. Черваньов. – К.: Вид.- поліграф. центр "Київський університет, 2010. – 853 с.
6. Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник / В.В. Рокоча, Б.М. Одягайло, В.І. Терехов – К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2016. – 172 с.
7. Гуткевич С. О. Міжнародний менеджмент: підручник / С. О. Гуткевич, Г. В. Дмитренко, І. Г. Оніщенко, Ю. М. Сафонов; за ред. д. е. н., проф. Гуткевич С. О. – К.: Кафедра. – 2015. – 535 с.
8. Міжнародний менеджмент: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М.В.Вихор [та ін.]. - К.: Центр учебової літератури, 2011. - 487 с.
9. Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник / Юхименко П.І., Гацька Л.П., Півторак М.В. та ін.- К.: Центр учебової літератури, 2011. - 488 с.
10. Дахно І.І., Бабіч Г.В., Барановська В.М., та ін. Зовнішньоекономічний менеджмент. Навч. посіб. – К.: Центр учебової літератури, 2012. – 568 с.
11. Міжнародний менеджмент: підручник / С. О. Гуткевич, Г. В. Дмитренко, І. Г. Оніщенко, Ю. М. Сафонов; за ред. д. е. н., проф. Гуткевич С. О. – К.: кафедра. – 2015. – 535 с.
12. Міжнародний менеджмент: підручник / В.В. Македон. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2013. – 616 с.

17. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Офіційний сайт Державної Служби статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Європейський вибір України [елек. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minyust.gov.ua/7g.html>.
3. Сайт безкоштовних електронних підручників онлайн // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://pidru4niki.com>.
4. Офіційний сайт студентської електронної бібліотеки «ЧИТАЛКА» // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://chitalka.info>.
5. Офіційний сайт онлайн-бібліотеки освітньої та наукової літератури // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://eduknigi.com>.
6. Сайт електронної бібліотеки підручників // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://studentam.kiev.ua>.